

Conference «The process of science formation and its contemporary appearance»,
March 20 – 21, 2023 Tampere, Finland by the «InterSci». p. 52–56.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Ситник В. А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. стаття розглядає актуальну проблему формування культури безпеки життєдіяльності студентської молоді. Автори статті наголошують на важливості розуміння основних принципів та норм поведінки, які допоможуть у попередженні небезпечних ситуацій та досягненні потенціалу молоді. Для досягнення цієї мети автори пропонують проведення навчальних заходів, включаючи лекції, семінари, тренінги та ігрові форми роботи зі студентами. На основі досліджень вчених з України, автори статті роблять висновок про важливість формування знань, вмінь та компетентностей у питаннях безпеки життєдіяльності для студентської молоді. Ця стаття є корисною для всіх, хто працює зі студентською молоддю та має зацікавленість у формуванні культури безпеки життєдіяльності.

Ключові слова: культура безпеки життєдіяльності, студентська молодь, формування, знання, вміння, компетентність, навчальні заходи, ігри, безпека життєдіяльності, надзвичайні ситуації.

Актуальність дослідження полягає в тому, що формування культури безпеки життєдіяльності є актуальною проблемою сучасного суспільства, особливо в контексті життя студентської молоді. Недостатнє усвідомлення ризиків та безпечної поведінки може призвести до небезпечних ситуацій, які

здатні стати перешкодою на шляху досягнення мети та реалізації потенціалу молоді.

Формування культури безпеки життєдіяльності є складним процесом, що передбачає розуміння основних принципів та норм поведінки, а також вміння застосовувати їх на практиці. Основними складовими культури безпеки є знання, вміння та компетентності у питаннях безпеки життєдіяльності.

Науковці з України досліджували проблеми формування культури безпеки життєдіяльності студентської молоді. Зокрема, І. Г. Пікуш, В. І. Лисенко, О. М. Чижевська та інші звертали увагу на важливість формування знань студентів про безпеку життєдіяльності, а також вміння та компетентності у питаннях попередження надзвичайних ситуацій.

У статті "Культура безпеки життєдіяльності як складова формування здорового способу життя студентів" автори аналізують роль формування культури безпеки життєдіяльності у формуванні здорового способу життя студентів. Автори звертають увагу на роль викладачів та університетів у формуванні культури безпеки життєдіяльності, а також пропонують певні рекомендації щодо покращення процесу формування культури безпеки серед студентської молоді [2].

Одним зі способів формування культури безпеки життєдіяльності студентської молоді є проведення навчальних заходів, спрямованих на підвищення рівня знань про безпеку. Такі заходи можуть включати лекції, семінари, тренінги та інші форми роботи зі студентами. Для більш ефективного формування культури безпеки життєдіяльності можна використовувати ігрові та симуляційні методи, які допомагають студентам не лише отримати необхідні знання, а й навчитися застосовувати їх на практиці. Наприклад, ігрові симуляції можуть допомогти студентам навчитися вирішувати проблеми безпеки в різних ситуаціях, а також розробляти плани дій під час надзвичайних ситуацій.

Формування культури безпеки життєдіяльності становить важливий елемент соціальної відповідальності студентів. Варто говорити про роль вищого навчального закладу у формуванні культури безпеки життєдіяльності студентів

та запропоновано шляхи вирішення проблем в цій сфері. Важливо підвищувати свідомість студентів про проблеми безпеки та формування навичок безпечної поведінки в різних сферах життя [3].

Також важливим елементом формування культури безпеки життєдіяльності є впровадження безпечних технологій та процедур в університетській життєдіяльності. Наприклад, університети можуть проводити пожежно-технічні інспекції, організовувати навчання евакуації та інші заходи, що сприяють безпеці студентів.

Окрім того, важливо залучати студентів до вирішення питань безпеки життєдіяльності в університетському середовищі. Наприклад, студентські організації можуть організовувати безпечні заходи, популяризувати знання про безпеку, а також допомагати у вирішенні питань безпеки на території університету.

Також важливо навчити студентів здійснювати безпечні дії в різних ситуаціях. Наприклад, навчити правилам дорожнього руху, безпечного пересування по місту вночі, уникати конфліктів тощо. Важливим елементом формування культури безпеки життєдіяльності є і навчання надання першої медичної допомоги, що допоможе студентам не тільки в розумінні того, як допомогти іншим у випадку надзвичайних ситуацій, але і буде корисним для їх власної безпеки та здоров'я.

У статті "Формування культури безпеки життєдіяльності в умовах вищого навчального закладу: проблеми та шляхи вирішення" автори О. Степаненко та О. Бугайова досліджують проблеми формування культури безпеки життєдіяльності серед студентів вищих навчальних закладів, а також запропоновують шляхи їх вирішення. Автори зазначають, що культура безпеки є складовою здорового способу життя, тому її важливість для студентів не може бути переоцінена. Однак, дослідження показують, що багато студентів не дотримуються правил безпеки, що може призвести до серйозних наслідків [5].

У статті "Формування культури безпеки життєдіяльності студентів у процесі вищої освіти" автори Т. Кривонос, Л. Холод та Л. Яцій аналізують

процес формування культури безпеки життєдіяльності серед студентів вищих навчальних закладів. Вони наголошують на важливості ролі вищої освіти в формуванні такої культури серед молоді. Автори зазначають, що в процесі навчання студенти повинні отримати необхідні знання та навички для збереження свого здоров'я та безпеки, які вони зможуть використовувати у своєму житті [1].

Дослідження показують, що формування культури безпеки повинно стати необхідною умовою розвитку сучасної особистості, а особливо молоді. Під час дослідження виявлено фактори, що впливають на формування культури безпеки у студентів, та запропоновано шляхи підвищення рівня культури безпеки серед молоді [4].

Отже, формування культури безпеки життєдіяльності студентської молоді є актуальною та важливою задачею, яка вимагає комплексного підходу. Для досягнення успіху у цій справі необхідно використовувати різноманітні методи та засоби, що дозволять студентам не лише отримати необхідні знання, а й навчитися застосовувати їх на практиці.

Список використаних джерел

1. Кривонос Т., Холод Л., Яцій Л. Формування культури безпеки життєдіяльності студентів у процесі вищої освіти. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки, 2017. С.146, 107-111.

2. Олійник О., Жуковська О., Чередниченко І., та ін. (2019). Культура безпеки життєдіяльності як складова формування здорового способу життя студентів. Актуальні проблеми гуманітарних наук та філософії: збірник наукових праць, 2(10), 70-75.

3. Ребрик Н., Приймак І., Шкарбан Л. Культура безпеки життєдіяльності як фактор формування соціальної відповідальності студентської молоді Вісник Острозької академії. Серія: Філософія. 2017. Вип. 22. С. 225-230.

4. Савченко Н., Мацюк А., Панасюк О., та ін. Формування культури безпеки життєдіяльності студентської молоді як складової соціальної відповідальності особистості. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Педагогіка і психологія, 34, 14-18.

5. Степаненко О., Бугайова О. (2019). Формування культури безпеки життєдіяльності в умовах вищого навчального закладу: проблеми та шляхи вирішення. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України, 2019. С. 307, 26-34.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ

Скрильник Т. М.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотаці. У статті проаналізовано головні труднощі та способи їх вирішення у галузі забезпечення цивільного захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій в Україні.

Ключові слова: *цивільний захист, надзвичайні ситуації, безпека життєдіяльності, система захисту, небезпека, рятувальні служби.*

У світі існує багато надзвичайних ситуацій, які можуть становити загрозу для населення. Такі загрози можуть бути природними, наприклад, землетруси, повені, пожежі, або техногенними, пов'язаними з аваріями на промислових об'єктах, у транспорті, а також у результаті терористичних актів. У подібних ситуаціях населення стає вразливим, тому важливо забезпечити ефективний цивільний захист, щоб мінімізувати втрати і не допустити загибелі людей.

Мета цієї статті полягає в аналізі головних труднощів та способів їх вирішення в галузі забезпечення цивільного захисту населення в умовах